

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

18 בפברואר 2008

חסן נצראללה, מנהיג חזבאללה, איים בנקמה על מותו של עמאד מע'ניה בהכריזו על "מלחמה פתוחה" נגד ישראל, קרי – מלחמה שאינה מוגבלת במקום ובזמן (רמז לכוונתו להרחיב את זירת פיגועי הטרור לרחבי העולם). בעוד שאיראן מביעה באופן מופגן תמיכה והזדהות בחזבאללה מנסה סוריה לעמעמם את זיקתה לאירוע¹

ארונו של מע'ניה נישא בעת מסע ההלוויה (אלאנתקאד, 14 בפברואר)

¹ המשך ללקט המידע: "עמאד פאיז מע'ניה" מספר שניים" בחזבאללה, ששימש כאחראי על הפעילות הצבאית והטרוריסטית של חזבאללה בלבנון ובח"ל, מצא מותו בפיצוץ מכונית תופת בדמשק. מע'ניה היה מעורב בביצוע פיגועים רבים נגד יעדים ישראליים, יהודים ומערביים. והיה בצמרת הטרוריסטים המבוקשים ע"י שלטונות ארה"ב" (13 בפברואר).

כללי

1. הלווייתו של עמאד מע'ניה התקיימה בפרבר הדרומי של ביירות בהשתתפות מאות אלפי בני אדם. בנאום תקיף שנשא מנהיג הארגון, חסן נצראללה, לפני צאת מסע ההלוויה לדרכו, הכריז (בלהט רב) על "**מלחמה פתוחה**" עם ישראל, דהיינו – מלחמה ללא גבולות, החורגת מהזירה הלבנונית-ישראלית, שאינה מוגבלת במקום ובזמן. בנאומו של חסן נצראללה יש, להערכתנו, משום איום להרחיב את זירת פיגועי הטרור נגד ישראל לרחבי העולם, כדרך שחזבאללה עשה זאת בשנות התשעים (כאשר בצד פעילותו האינטנסיבית בלבנון ביצע, בסיוע איראני, שני פיגועי התאבדות קטלניים נגד שגרירות ישראל ובניין "אמיה" בבואנוס אייריס).

נאום נצראללה מוקרן על גבי מסך (אלאנתקאד, 14 בפברואר)

2. מותו של עמאד מע'ניה בדמשק, והידיעות בתקשורת הערבית לפיהם הוא נפגש טרם מותו עם אישים סוריים, **חשפו את קשריה של סוריה עם טרוריסט בכיר המזוהה באופן ברור עם הטרור הבינלאומי**. כפועל יוצא מכך נוקטת ההסברה הסורית **מדיניות של עמעום זיקתה של סוריה לאירוע**. לפיכך מיהרה סוריה להכחיש ידיעות כאילו מתקיים שיתוף פעולה בינה לבין איראן וחזבאללה בחקירת האירוע וציינה כי היא מבקשת להגיע למיצוי החקירה בכוחות עצמה.

חזבאללה

3. בשעות הצהריים של ה-14 בפברואר נערך מסע ההלוויה של עמאד מע'ניה בפרבר הדרומי של ביירות. מאות אלפים נטלו בו חלק. על הבמה ניצבו פעילי חזבאללה אוחזי דגלים, ברקע הבמה תמונותיו של עמאד מע'ניה ולצידם פסוקים המדברים בשבחו. בין הנוכחים בטקס היו שר **החוץ האיראני מנושה'ר מתכי**, שעמד בראש משלחת של משרד החץ האיראני, **שר החוץ**

הלבנוני המתפטר פוזי צלוח', **סגן מזכ"ל חזבאללה** שיח' נעים קאסם, **נציג חמא"ס בלבנון** אסאמה חמדאן **יועצו המדיני של נביה ברי** אלחאג' חסן ח'ליל ובכירים בחזבאללה. מנהיג חזבאללה חסן נצראללה לא נכח בטקס והעדיף לשאת נאום ממקום מחבואו. **לא ידוע לנו על נוכחות אישיות סורית** ממלכתית בכירה בטקס, כחלק מהמדיניות של סוריה לעמעם זיקתה לאירוע.

מסע ההלוויה של עמאד מע'ניה (אלאנתקאד, 14 בפברואר)

4. לפני צאת מסע ההלוויה נשא מנהיג חזבאללה חסן נצראללה נאום תקיף שהוקרן מעל גבי מסכי ענק. בנאומו האשים נצראללה את "הציונים" בהריגתו מע'ניה וטען כי בכך שההתנקשות בוצעה בדמשק הרגה ישראל את מע'ניה "מחוץ לשטח הטבעי של המערכה", שהינו לדבריו הזירה הלבנונית-ישראלי. לפיכך איים בלהט רב, אם רוצים הציונים "במלחמה פתוחה" אז זו תהיה "מלחמה פתוחה", קרי- מלחמה חוצת גבולות?² הוא גם איים כי בכל מלחמה עתידית תיתקל ישראל בעשרות אלפי לוחמים מאומנים ומצוידים, שהותיר אחריו מע'ניה, של חזבאללה המוכנים למות מות קדושים.

5. בנאומו העלה חסן נצראללה טיעון **לפיו מותו של עמאד מע'ניה מבשר כליה למדינת ישראל**, שהינה לדבריו, "ישות מלאכותית" ו"ישות סרטנית". הוא אף ייחס לראש ממשלתה הראשון של מדינת ישראל דוד בן גוריון אימרה לפיה ישראל תקרוס לאחר שתפסיד את

² מקורות המקורבים לחזבאללה אמרו לכתב אלראי הכויתי כי פיצוץ שגרירות ישראל בארגנטינה בתגובה למותו של עבאס מוסוי הייתה תגובה "צנועה" לעומת התגובה הצפויה על חיסולו של עמאד מע'ניה (אלראי, 14 בפברואר).

המלחמה הראשונה. לטענתו ישראל הפסידה במלחמת לבנון השנייה ולפיכך, אליבא דחסן נצראללה, "על פי החוקים ההסטוריים, וההבטחה של מייסדה, היא נדונה לקריסה ובעזרת אללה היא תקרוס". התבטאותו זאת תואמת את הצהרות **הצמרת האיראנית** בדבר חיסולה של מדינת ישראל.

פעילי חזבאללה ניצבים בשורה בטקס קבלת הפנים בין מקבלי הפנים משמאל לימין: היועץ הפוליטי של מזכ"ל חזבאללה חאג' חסין אלחליל, יו"ר המועצה המבצעת האשם צפי אלדין וחבר מועצת השורא מחמד זיבכ (אלאנתקאד, 14 בפברואר)

לבנון

6. הממשל הלבנוני ומתנגדי חזבאללה בלבנון ניסו לרכך את הכרזתו המתלהמת של נצראללה בדבר "מלחמה פתוחה" נגד ישראל. ראש ממשלת לבנון **פואד סניורה** ציין כי ללבנון אין עניין במלחמה עם ישראל, והעריך כי דבריו של נצראללה בנוגע לפתיחת "מלחמה פתוחה" לא פורשו כראוי (אתר נהארנט, 16 בפברואר) יו"ר "הכוחות הלבנונים" **סמיר ג'עג'ע** טען כי "אין לאף גורם מלבד הממשלה זכות להכריז על מלחמה" (אתר נהארנט, 16 בפברואר).

סוריה

7. במסיבת עיתונאים שקיימו שר החוץ הסורי וליד אלמעלם ושר החוץ האיראני מתכי, בתום ביקורו של מתכי בדמשק, רמז אלמעלם כי ישראל היא זו שעומדת מאחורי ההתנקשות במע'ניה והדגיש כי סוריה תביא הוכחות חותכות לכך (אלספיר 15 בפברואר; סוכנות הידיעות הסורית, 15 בפברואר).

8. לגבי פרטי האירוע וסיבת הימצאותו של עמאד מע'ניה בדמשק קיימות בתקשורת הערבית גרסאות רבות וסותרות. "מקורות איראניים וסורים" מסרו לכתב אלשרק אלאוסט כי מע'ניה קיים פגישה עם "אישיות ביטחונית סורית בולטת", זמן קצר לפני חיסולו (אלשרק אלאוסט, 14 פברואר). בדיעה אחרת, מ"מקור איראני" נמסר כי עמאד מע'ניה נפגש בדמשק עם כמה מנהיגים פלסטינים הנמצאים בסוריה ואמור היה להיפגש עם ח'אלד משעל (יו"ר הלשכה המדינית של חמא"ס). על פי אותו מקור "מע'ניה היה מתאם היחסים בין איראן מחד גיסא, לבין חזבאללה והפלגים הפלסטינים מאידך גיסא" (אלשרק אלאוסט, 16 בפברואר).

9. **המשטר הסורי, מתוך מגמה שלא לחשוף את קשריו ההדוקים עם דמות הקשורה לטרור הבינלאומי, מקפיד לעמעם את זיקתו לפרשה ומבקש להגיע למיצוי חקירת האירוע בכוחות עצמו.** "מקור יודע דבר" טען כי הימצאותו של מע'ניה בדמשק הייתה ללא ידיעתם של מנגנוני הביטחון הסוריים ולפיכך לא היו יכולים לדאוג לאבטחתו (אלוטן, סוריה, 17 בפברואר). "מקור הסברה סורי בכיר" הכחיש את הפרסומים לפיהם הוקמה וועדת חקירה משותפת לסוריה איראן וחזבאללה לחקירת ההתנקשות במע'ניה בהבהירו כי סוריה היא היחידה שעורכת את החקירות (עכאט', 15 בפברואר).

איראן

10. **נשיא איראן אחמדינז'אד שיגר אגרת להנהגת חזבאללה אותה הקריא במהלך ההלוויה שר החוץ מנוש'הר מתכי, שנשלח ללבנון בראש משלחת של משרד החוץ האיראני.** באגרת הביע הנשיא את תנחומיו על מותו של עמאד מע'ניה ואמר כי חיסולו של מע'ניה מהווה אות קלון ל"שלטון הציוני", שכן לדעתו זוהי חולשה להידרדר למצב של ביצוע פעולות טרור (סוכנות הידיעות אירנה, 14 בפברואר)³.

³ יוזכר כי עמאד מע'ניה יחד עם בכירי השלטון האיראני עמדו מאחורי פיגוע ההתאבדות נגד בניין "אמיה" בבואנוס איירס (1994), כפי שנחשף בדו"ח התובע הכללי של ארגנטינה.

שר החוץ האיראני מתכי נושא דברים בהלוויה של מע'ניה
(אלאינתקאד, 14 בפברואר)

11. ממלא מקום שר החוץ האיראני עלי רצ'א שיח' עטאר הודיע על **הקמת ועדת חקירה משותפת** של איראן וסוריה כדי לבדוק את פרטי ההתנקשות. לדבריו התקבלה ההחלטה בעקבות השיחות של שר החוץ האיראני מנוש'הר מתכי עם בכירים סוריים. לדבריו תבדוק ועדת החקירה את ההתנקשות והשלכותיה (אתר עצר באיראן, 15 בפברואר). **הסורים, כאמור, הכחישו את השתתפותם בוועדת חקירה שכזאת.**

12. הצמרת האיראנית האשימה את ישראל בהתנקשות בעמאד מע'ניה וטענה כי מותו יחזק את חזבאללה:

א. **"המנהיג" ח'אמנהאי** שקבע באיגרת תנחומים ששלח לנצראללה כי "על הפושעים הציוניים צמאי הדם לדעת שדמם הטהור של שהידים כמו מע'ניה ייצור מאות נוספים כמוהו, ויגביר את ההתנגדות".

ב. **יו"ר מועצת המומחים והמועצה לקביעת האינטרסים רפסנג'אני** שלח איגרת ניחומים לנצראללה והעם הלבנוני ואמר כי מותו של מע'ניה ירומם את רוח חזבאללה (אירנה, 15 בפברואר).

ג. **רמטכ"ל הכוחות המזוינים פירוזאבאדי** טען שההתנקשות היא פעולת נקם שבוצעה ע"י ישראל בעקבות מלחמת לבנון השנייה. לדבריו, בהשראתו של מע'ניה יקומו עוד אלפי "שהידים" שימשיכו את "ההתנגדות" (קרי, הטרור), בפלסטין ובלבנון, עד להשמדתה הכוללת של ישראל (כיהאן, 16 בפברואר).

13. ברחבי איראן נערכו אזכרות ועצרות לזכרו של עמאד מע'ניה. לאחר תפילת יום השישי בטהראן יצאו המתפללים בהפגנת מחאה במהלכה צעקו סיסמאות כמו "מוות לארה"ב", "מוות לישראל" וגיננו את ההתנקשות (סוכנות הידיעות פארס, 15 בפברואר). לשכת חזבאללה

בטהראן הודיעה על עריכת טקס אבל לעמאד מע'ניה ב-17 בפברואר (סוכנות הידיעות מהר, 15 בפברואר). המטה להוקרת שהידים של התנועה העולמית של האסלאם החליט להציב בטהראן מצבת זיכרון ביום השביעי לקבורתו (אתר תאבנאכ, 15 בפברואר).

ארגוני הטרור הפלסטינים

14. ארגוני הטרור הפלסטינים הביעו בפני חזבאללה תנחומים על מותו של מע'ניה והבטיחו תגובות נקם נגד ישראל. במועדון הערבי שבמחנה הפליטים אלירמוכ שבסוריה נערכה עצרת לזכרו של מע'ניה בהשתתפות ראשי ארגוני הטרור הפלסטינים הפועלים בסוריה. את חזבאללה ייצג בעצרת הזיכרון חבר הלשכה המדינית חסן חדרג'. .

סוכת האבלים הפלסטינית במחנה הפליטים אלירמוכ, שני מימין ח'אלד משעל (ערוץ אלמנאר, 15 בפברואר)

15. ראש הלשכה המדינית של חמא"ס **ח'אלד משעל** הדגיש כי מותו של עמאד מע'ניה ו"פשעי הכיבוש [הישראלי]" רק יגבירו אצל אנשי ההתנגדות את ההתעקשות לדבוק בהתנגדות" (Palestine-info, 15 בפברואר). באגרת תנחומים ששלח למזכ"ל חזבאללה כתב כי מע'ניה סיים בגבורה "מסע ארוך של ג'האד קשה". באגרת הביע משעל אמון ביכולתו של חזבאללה באמצעות הנהגתו להתגבר על מותו ולהגיב תגובה כואבת (Palestine-info, 14 בפברואר)

16. מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, **רמציאן עבדאללה שלח**, "ישר קו" עם המסר בנאומו של חסן נצראללה לפיו מותו של מע'ניה מסמל את חיסולה של ישראל. הוא הצהיר כי בעקבות מותו של עמאד מע'ניה נפתח "חשבון מסוג חדש שיקרב את הסוף של ישראל". לדבריו, מותו של מע'ניה פותח עידן חדש וסוג חדש של עימותים עם ישראל, אשר "יקרבו את מועד סיומה של הישות הציונית" (אתר Pal-today, 15 בפברואר).